

Naam voorstel 15010541	Brief GS van 22 juli 2015 met handhavingsuitvoeringsprogramma 2015 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)		
Betreft vergadering	Commissie Ruimte 4 september 2015		
Te verzenden aan	iBabs		
Verzenddatum	28 juli 2015		
Commissiegriffier	Alma van Wallenburg	0118 – 63 1265	ac.v.wallenburg@zeeland.nl
Statenadviseur			
Inhoudelijk ambtenaar	Maarten Dobbelaer	0118 – 63 1219	mlm.dobbelaer@zeeland.nl
Verantwoordelijk bestuurder	A.J. van der Maas		

Inhoudelijk	
Aanleiding	Actieve informatieplicht GS.
Bevoegdheid	GS (uitvoering gemandateerd aan RUD Zeeland)
Wat is het voorstel?	Kennis te nemen van het vastgestelde handhavingsuitvoeringsprogramma Wabo 2015.
Toelichting	
Kosten en dekking	n.v.t.
Overige informatie	Het uitvoeringsprogramma bevat de activiteiten die de RUD Zeeland in 2015 namens de provincie uitvoert op het gebied van milieutoezicht en handhaving bij bedrijven.

bericht op brief van: -
uw kenmerk: -
ons kenmerk: 15010476
afdeling: Ruimte
bijlage(n): 1
behandeld door: M.L.M. Dobbelaer
doorkiesnummer: 0118-631219
onderwerp: Handhavingsuitvoeringsprogramma 2015 Wabo

De voorzitter van Provinciale Staten van Zeeland
p/a Statengriffie

verzonden: 23 JULI 2015

Middelburg, 22 juli 2015

Geachte voorzitter,

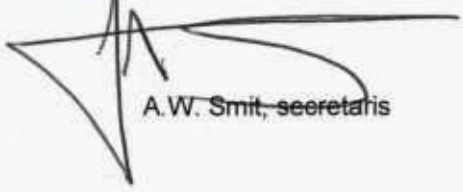
Hierbij sturen wij u ter kennisname het handhavingsuitvoeringsprogramma 2015 Wabo, zoals wij in de vergadering van 22 juli 2015 hebben vastgesteld. Het uitvoeringsprogramma bevat de activiteiten die de Regionale Uitvoeringsdienst Zeeland in 2015 namens de provincie uitvoert op het gebied van milieutoezicht en handhaving bij bedrijven.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Handhavingsuitvoeringsprogramma Wabo 2015

Provincie Zeeland

Datum:

10 juli 2015

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1. Aanleiding	3
1.2. Doel	3
1.3. Financiën	4
1.4. Reikwijdte	4
1.5. Leeswijzer	4
2. Actuele ontwikkelingen	5
2.1. Energiebesparing	5
2.2. Afvalverwerkende bedrijven	5
2.3. Veiligheid	5
3. Risicoanalyse en prioritering	6
3.1. Risicoanalyse	6
3.2. Meldingen en handhavingsverzoeken	6
3.3. Naleefgedrag	6
4. Jaarprogramma	7
4.1. Inspecties	7
4.2. Klachten, handhavingsverzoeken, ongewone voorvallen en omstandigheden	7
4.3. Handhaving	8

1. Inleiding

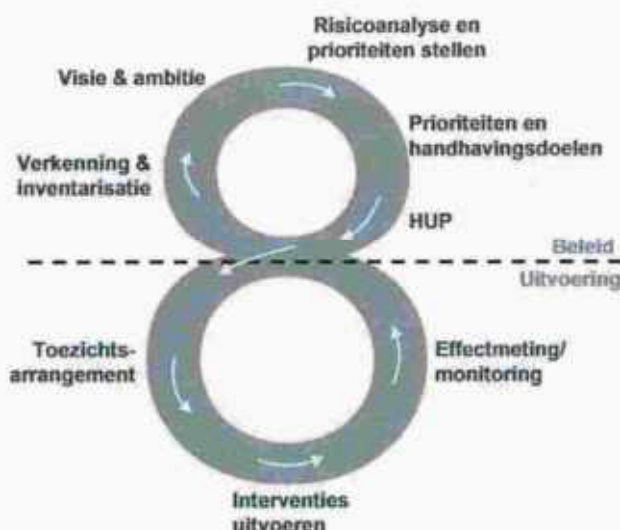
1.1. Aanleiding

Toezicht en handhaving zijn voor de provincie belangrijke instrumenten om in Zeeland een schone en veilige werk- en leefomgeving te behouden en te versterken. De RUD Zeeland voert de taken op het gebied van toezicht en handhaving in opdracht van de provincie uit. Het handhavingsuitvoeringsprogramma (HUP) 2015 Wabo komt voort uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De provincie is op grond van deze wet het bevoegde gezag voor toezicht en handhaving bij een groep bedrijven in Zeeland op het gebied van milieu. Dit geldt voor de zware milieubelastende bedrijven die vallen onder de Richtlijn industriële emissies en het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (Brzo) en bepaalde afvalinrichtingen. Per 1 januari 2015 is de provincie op grond van de Wabo bij in totaal 71 bedrijven verantwoordelijk voor het milieutoezicht en handhaving.

In de Wabo is de verplichting opgenomen dat elke provincie voor toezicht en handhaving dient te beschikken over een jaarlijks vastgesteld HUP. Primair gaat het daarbij om milieucontroles in het kader van de Wabo, de Wet milieubeheer of het besluit risicovolle inrichtingen (Brzo). Wanneer bedrijven activiteiten wijzigen of uitbreiden of de provincie is bevoegd gezag bij de oprichting van een nieuw bedrijf, kan er tevens sprake zijn van toezicht en handhaving door de provincie op de zogeheten BRIKS¹ taken.

1.2. Doel

De provincie Zeeland zet in op programmatisch handhaven. Hierin wordt beleidsvaststelling gevolgd door uitvoering. De uitvoering wordt steeds gevolgd, geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Deze fasen maken deel uit van een zich herhalend, cyclisch proces. De verschillende stappen staan in onderstaande figuur.

Figuur 1. Beleidscyclus programmatisch handhaven

¹ BRIKS staat voor de Wabo onderdelen bouwen, reclame, in-/uitrit, kappen en slopen

Het HUP 2015 Wabo heeft als doel om de activiteiten die volgen uit de provinciale doelen en prioritering uit het handhavingsbeleid te beschrijven. Het provinciale toezichts- en handhavingsbeleid is opgenomen in de nota Oog op Zeeland, het Omgevingsplan 2012 – 2018 en de handhavingsstrategie BRZO. Op grond van het HUP wordt jaarlijks een evaluatie uitgevoerd (jaarverslag).

1.3. Financiën

De voorgenomen activiteiten zijn gebaseerd op de programmabegroting van de RUD Zeeland en de provincie en de hieraan gekoppelde reguliere jaarlijkse planning- en controlcyclus. Daarmee heeft Provinciale Staten reeds ingestemd met het totale budget dat is gemoeid met de activiteiten die zijn opgenomen in dit HUP.

1.4. Reikwijdte

Het handhavingsprogramma Wabo 2015 beperkt zich tot milieutoezicht op bedrijven.

De in paragraaf 1.1 vermelde BRIKS taken zijn buiten beschouwing gelaten. De provincie Zeeland heeft hiervoor afspraken gemaakt met de Zeeuwse gemeenten. De gemeente waarin het betreffende bouwwerk is gelegen voert deze taken uit.

Het toezicht en handhaving op andere terreinen, zoals op bodemsaneringen, grondstromen en ontgrondingen, alsmede het toezicht op natuurwetgeving, zwembaden en zwemplaatsen, grondwateronttrekkingen, luchtvaart en vuurwerktaken is eveneens buiten beschouwen gelaten.

1.5. Leeswijzer

In hoofdstuk twee zijn een aantal actuele ontwikkelingen omschreven, die specifiek aandacht zullen krijgen bij het toezicht en de handhaving in 2015. Hoofdstuk drie gaat vervolgens in op de prioritering en de risicoanalyse op grond waarvan de programmering tot stand komt. Hoofdstuk vier beschrijft tot slot in detail de inspanning die de provincie in 2015 zal leveren voor wat betreft het toezicht en de handhaving op grond van de Wabo.

2. Actuele ontwikkelingen

Dit hoofdstuk gaat in op een aantal actuele ontwikkelingen die van belang zijn voor 2015. Daarbij wordt stilgestaan bij energiebesparing, afvalstromen en veiligheid.

2.1. *Energiebesparing*

In september 2013 is er op initiatief van de SER een breed energieakkoord gesloten. Energiebesparing in de industrie vormt een onderdeel van het SER akkoord. Het Rijk maakt extra middelen vrij voor de regio's om in het toezicht en handhaving extra aandacht te kunnen laten uitgaan naar energiebesparing. Hiervoor is in Zeeland een project gestart, waarin de RUD Zeeland namens de provincie aan deelneemt indien het algemeen bestuur kan instemmen met het plan. Door het project zal bij bedrijven met voldoende potentieel aandacht worden gegeven aan het energiegebruik en energiepreventie. De nadruk ligt in het project niet primair op repressief toezicht of handhaving, maar op de zelfredzaamheid bij bedrijven en het stimuleren en motiveren opdat energiebesparende maatregelen doorgevoerd worden. Naar verwachting worden er geen extra controles uitgevoerd, maar zal energiebesparing binnen de reguliere inspecties meer aandacht gaan krijgen.

2.2. *Afvalverwerkende bedrijven*

De afvalverwerkende bedrijven in Zeeland vormen een belangrijke branche waarop de provincie inrichting-gebonden milieutoezicht uitoefent. De administratie is een belangrijke bron van informatie voor de inspecteur. Veel inspecteurs hebben echter nog weinig ervaring met het uitvoeren van een administratieve controle en het gebruik van de database Amice van het Landelijk Meldpunt Afvalstoffen. De RUD Zeeland zal daarom in 2015 een project uitvoeren dat erop is gericht om inspecteurs ervaring te laten opdoen met het uitvoeren van administratieve controles bij afvalverwerkers en het gebruik van Amice. Daarnaast zullen in 2015 ook daadwerkelijk meer administratieve controles worden uitgevoerd, waardoor een beter inzicht wordt verkregen in de verwerkte afvalstromen.

2.3. *Veiligheid*

Voor het toezicht op Brzo bedrijven wordt samengewerkt met de omgevingsdiensten in Zuid-Holland, in de BRZO Omgevingsdienst Zuid-Holland Zeeland. In het kader daarvan wordt bij toezicht personeel uitgewisseld. Inspecteurs uit Zeeland doen inspecties in Zuid-Holland en vice versa. Doel hiervan is leren van elkaars werkwijze.

Het BRZO 2015 treedt dit jaar in werking. Dit is een uitwerking van de Europese Seveso III richtlijn. Het BRZO 2015 hanteert andere grenswaarden dan het vorige besluit om te bepalen of een inrichting onder de reikwijdte van het Brzo valt. Daarom kunnen er nieuwe Brzo-plichtige inrichtingen bij komen. Dit wordt onderzocht door het vergunningenbestand te screenen op bedrijven met de betreffende categorieën gevaarlijke stoffen. Voor toezicht en handhaving zal dit pas voor 2016 gevolgen hebben.

3. Risicoanalyse en prioritering

Als bevoegd gezag kunnen en willen we bedrijven niet onnodig belasten met toezicht. We willen de toezichts- en handhavingscapaciteit zo doelmatig en efficiënt mogelijk inzetten. Daarom maken we een prioriteitsstelling en gaat de aandacht uit naar die bedrijven waarvan we weten / verwachten dat er een grote kans is op overtredingen waardoor sterk ongewenste of gevaarlijke situaties kunnen ontstaan. Deze aanpak vraagt om een scherpe prioritering in de te controleren onderwerpen. Daarvoor is er in 2013 door de RUD Zeeland een risicoanalyse uitgevoerd.

3.1. Risicoanalyse

Voor de risicoanalyse wordt de zogeheten handhavingsladder gebruikt. Dit is een model met vragen die door een inspecteur en vergunningverlener samen worden ingevuld. De vragen zijn enerzijds gericht op de inherente risico's die aanwezig zijn bij een bedrijf. Inherente risico's worden veroorzaakt door de mate waarin er activiteiten plaatsvinden die op zichzelf kunnen leiden tot overtredingen en onveilige situaties. Bijvoorbeeld de mate waarin er wordt gewerkt met gevaarlijke stoffen, de omvang van de installaties, de investeringen die noodzakelijk zijn om te kunnen voldoen aan regelgeving of de emissies naar de omgeving. Anderzijds zijn de vragen in het model gericht op de manier waarop een bedrijf omgaat met de aanwezige inherente risico's. Aspecten in dit kader zijn bijvoorbeeld het naleefgedrag van een bedrijf in eerdere jaren, het kennisniveau over de regelgeving en de complexiteit daarvan, het onderhoudsmanagement en de organisatiecultuur.

In 2015 wordt bekeken of het mogelijk is om samen met de gemeenten in Zeeland met een Zeeuws brede risicomethodiek te gaan werken.

3.2. Meldingen en handhavingsverzoeken

De risicoanalyse is bedoeld als leidraad om toezicht en handhaving in te zetten op de meest risicovolle onderwerpen. Vanwege de gelimiteerde capaciteit wordt aan diverse onderwerpen in de lagere prioritering minder aandacht besteed. Wanneer naar aanleiding van meldingen of handhavingsverzoeken toch inzet nodig blijkt, kan de inzet ten koste gaan van de gerichte inzet op prioritaire onderwerpen. De provincie Zeeland heeft als doelstelling elke melding af te handelen. We streven naar een hoge klanttevredenheid.

3.3. Naleefgedrag

Door het eigen verantwoordelijkheidsgevoel van de doelgroepen waar we op toezien te vergroten, stimuleren we hun betrokkenheid en bewustzijn van eigen handelen. Hiermee proberen we het naleefgedrag op (lange) termijn structureel te verbeteren. Controles in het veld hebben tot doel om het naleefgedrag van betrokken doelgroepen te stabiliseren waar het goed gaat, dan wel te verbeteren daar waar het beter kan. Een specifieke uitwerking hiervan is systeemgericht toezicht. Bedrijven die hieraan meedoen, richten een nalevingsmanagementsysteem in. De wijze van toezicht en handhaving wordt daar op aangepast. Op deze manier kan gericht worden ingezet op behoud of verbetering van het nalevingsniveau en wordt stapsgewijs toegewerkt naar een hoger niveau van naleving.

4. Jaarprogramma

Dit hoofdstuk beschrijft de programmering voor de Wabo toezicht- en handhavingstaken voor 2015. De provincie en de RUD Zeeland hebben hierover afspraken gemaakt in een dienstverleningsovereenkomst. De genoemde soorten inspecties en andere producten/diensten zijn omschreven in de producten en dienstencatalogus van de RUD Zeeland.

In 2015 doorlopen de provincie en de RUD Zeeland een PxQ traject. Ook de Zeeuwse gemeenten zijn hierbij betrokken. In dit traject zullen kentallen voor alle producten/diensten worden ontwikkeld waarop vervolgens kan worden gemonitord. Omdat deze kentallen op dit moment ontbreken, beperkt dit hoofdstuk zich tot het aantal geplande inspecties, klachten/handhavingsverzoeken en handhavingsprocedures.

4.1. Inspecties

Tabel 1 geeft het aantal geplande inspecties weer. Naar aanleiding van de risicoanalyse worden de controles verdeeld naar ratio bedrijven risicovol zijn en/of een slecht naleefgedrag vertonen. Bij elk bedrijf waarvoor de provincie op grond van de Wabo het bevoegde gezag is wordt in 2015 minimaal één milieucontrole uitgevoerd. In het geval van nieuwe bedrijvigheid of significantie bedrijfswijzigingen bij een bestaand bedrijf wordt er een oplevercontrole uitgevoerd. BRZO-bedrijven krijgen specifieke aandacht in de programmering. Tot slot gaan we ervan uit dat er bij gemiddeld bij 40% van de controles een hercontrole nodig is, omdat er één of meerdere overtredingen op wet- en regelgeving zijn geconstateerd.

Soort inspectie	Aantal
Wabocontrole	141 ²
40% hercontrole	56
Oplevercontrole	25
40% hercontrole	10
Aangekondigde BRZO-inspecties	17
40 % hercontrole	7
Onaangekondigde BRZO-inspecties	6
40% hercontrole	2
Geluidmetingen	11
40% hercontrole	4
Luchtmetingen	35
40% hercontrole	14

Tabel 1. Planning inrichtinggebonden Wabo milieu-inspecties 2015 provincie Zeeland

4.2. Klachten, handhavingsverzoeken, ongewone voorvallen en omstandigheden

Tabel 2 geeft het geplande aantal te behandelen klachten, handhavingsverzoeken en meldingen ongewone voorvallen en omstandigheden weer. De aantallen zijn gebaseerd op gemiddelden over de jaren 2011 – 2013, op basis van het huidige inrichtingenbestand.

² Bij de kleine bedrijven vindt 1 controle plaats, bij grotere bedrijven meerdere controles, afhankelijk van de uitkomsten van de in par 3.1 beschreven risicoanalyse.

Product/dienst	Aantal
Beoordeling melding bijzondere bedrijfsomstandigheden	80
Behandeling klacht	225
Behandeling melding ongewoon voorval	190
Besluit op handhavingsverzoek	2

Tabel 2. Planning voor de behandeling van klachten, ongewone voorvallen en omstandigheden

4.3. Handhaving

Soms is het nodig om handhaving toe te passen. Wanneer waarschuwen niet heeft geholpen of er meteen moet worden ingegrepen, past de RUD Zeeland in opdracht van de provincie één van de instrumenten toe die zij daarvoor tot haar beschikking heeft. In tabel 3 is de geplande inzet op het gebied van handhaving weergegeven.

Product/dienst	Aantal
Last onder dwangsom	7
Voonemen dwangsom	7
Bestuurlijke strafbeschikking milieu	3
Proces-verbaal	7

Tabel 3. Planning inzet handhavingsinstrumenten voor Wabo milieu-inspecties 2015 provincie Zeeland